

Együtt a zöld úton

Intézményük miért csatlakozott a zöld törekvésekhez? Miért tekintik a fenntarthatóság témáját kiemelten fontosnak?

A környezeti nevelés hangsúlyos szerepet tölt be iskolánk életében. Minden munkatársunk a fenntarthatóság értékrendje szerint él és dolgozik. Úgy nyúlunk egy-egy témához, hogy a gyerekek sajátjuknak érezzék a környezeti problémákat és azok megoldását, tudjanak a nehézségekkel szembenézni és cselekedeteik épüljenek be mindennapjaikba. Minden alkalmat igyekszünk megragadni (tanórán és tanórán kívül is), hogy ne elszigetelt ismereteket közvetítsünk, hanem egységes egészként lássák a természetet és benne az ember szerepét. Felkészítjük őket környezetük aktív megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. 2016-ban az ökoiskola cím megpályázásával az volt a célunk, hogy még inkább fejlődjünk ebben a témában, és szerettünk volna egy minden tekintetben inspiráló közösséghez tartozni.

Mennyire nyitott, rugalmas az intézmény: a pedagógusok, az ide járó növendékek? Hogyan tanulnak együtt új módszereket, hogyan képesek kijelölni új irányokat és azokon maradni?

„Nem lehet elég korán kezdeni!” – tartja a mondás. Minden kisdiaót, aki bekerül iskolánkba, a kezdetektől ebben a szellemben nevelünk: hasznos dolgokat látnak, megtanulják a környezetüket óvni és védeni. Büszkén kijelenthetjük, hogy pedagógusaink elhivatottak és elkötelezettek a téma iránt. Tudjuk, hogy mi csak „kölesön” kaptuk a Földet, amelyet örökül kell hagynunk gyermekeinknek és az elkövetkező nemzedékeknek. Itt és most kell megalapoznunk az oktatás-nevelés során azt a magatartást, amit majd ők fognak továbbadni. Hogyan? Kérdőíves felmérést készítünk a diákok, pedagógusok és szülők körében, amelynek kielemezésével meghatározzuk céljainkat, feladatainkat. Projektek, témahetek és témanapok szervezésével kihasználjuk a tantárgyköziség adta lehetőségeket. Ilyen a „Szél hozott, merre visz?” elnevezésű őszi projektünk, az Egészségnap, a „Mozdulj!” sportnap vagy a Mézes nap mézes reggelivel. A négy elem napján a Föld, a Tűz, a Levegő és a Víz témakörét járjuk körül a tanórákon. A víz világnapján kékbe öltözünk és vizet osztunk a diákoknak, amelyet saját citromfánk termésével – amely határozottan bio -, valamint menta-és citromfű levélkékkel megbolondítva kínálunk. A Föld világnapján vetélkedőt szervezünk érdekes feladatokkal. Felsőseink minden ősszel madáretetőket készítenek technika órán, amelyeket kihelyeznek az iskola fáira és egész télen etetik a madarakat. Még mókusaink is vannak! Bekapcsolódunk országos programokba is: Fenntarthatósági témahét, TeSzedd! akció, Kinn az osztály. Hulladékcsökkentési napot szervezünk, ilyenkor a hulladékok újrahasznosítása a cél. Különböző kidobásra ítélt tárgyakból és anyagokból hasznos tárgyakat, tanulói segédanyagokat, sőt még ajándékokat is készítünk: raklapból padokat, karácsonyfát, műanyag flakonokból sakkfigurákat, papírdobozokból pénztárcát, számolási készséget fejlesztő eszközöket, törött csempékből asztallapot vagy mozaikképet. A város buszmegállójában lévő kupakgyűjtőbe mi is rendszeresen gyűjtünk kupakokat. Ilyen gyűjtésből már padot is sikerült kapnunk a korábbi években. Madarak és fák napján kirándulunk, nyáron a fenntarthatóság

jegyében szervezünk táborot. Egész évben gyűjtjük a papírt, az elemet és az elektronikai hulladékot. Ebben a gyűjtésben a városlakók és a szülők is részt vesznek. Tanulóink nagy örömmel segítik a technikai dolgozóink munkáját ősszel a levelek összeszedésével és az udvari szemétszedéssel. A gyerekek munkái és rajzai az egész iskolánkat díszítik. Öko-faliújságunk aktuális híreket, naprakész információkat és érdekességeket is tartalmaz. Igen sok rajz is készül a környezetszennyezés, fenntarthatóság témáiból, amely alkotások iskolánk falait díszítik. Ezekből láthatnak a cikk elején 7. osztályosok által készített rajzot.

Mit talál legnehezebbnek az akcióik megvalósításánál?

Sajnos anyagi tartalékaink végesek. Igyekszünk kevés forrásból gazdálkodni és kreatívan, lehetőség szerint önerőből vagy támogatók segítségét kérve megoldani egy-egy feladatot. Csatlakoztunk az iskolagyümölcs és az iskolatej programhoz. Nagy segítség, hogy sajtot és joghurtot kapunk a helyi gyárból, illetve a szülők gyakran küldenek saját természetű zöldséget, gyümölcsöt, mézet, illetve általuk készített befőttet, lekvárt, hogy a gyerekek abból egészséges ételeket készítsenek a tankonyhán.

A gyerekek tudatos viselkedése a fenntarthatóság jegyében még hagy némi kívánnivalót. Következetes odafigyeléssel azonban rengeteget tehetünk céljaink eléréséért! Ezért folyamatosan felhívjuk a figyelmüket a takarékosságra, legyen az víz, toalettpapír vagy kéztörölő használata, villany lekapcsolása. Mindig megerősítjük bennük, hogy a szemetet a szelektív kukákba dobjuk, s a tantermeket lehetőséghez mérten tisztán tartjuk. Az értékekre vigyázunk, önszántunkból anyagi kárt nem okozunk, nem rongálunk.

Intézményük mire a legbüszkébb?

A tantermekben és a tanári szobában szelektíven gyűjtjük a hulladékot. Gyümölcsfákat ültettünk az iskola épülete mellé, amelyeket folyamatosan gondozunk. Tervben van a gyümölcsök szüretelése, befőtt, lekvár készítése. Fűszerkertünket a felsősök rendszeresen gondozzák, alsósaink pedig imádnak tavasszal virágokat ültetni az iskola közvetlen környezetébe. Hatalmas bőtermő citromfánk termését bátran használjuk víz ízesítésére. Bogárhotelünk is van, amelynek apró ízeltlábú lakóit előszeretettel lehet tanulmányozni tanórákon vagy akár szabadidőben is. Legutóbbi büszkeségünk az a hatalmas energia-megtakarítás, amelyet az idei téli fűtési idény alatt sikerült elérnünk. Mondhatjuk, hogy jól összehúztuk magunkat – elvégre sok jó ember kis helyen is elfér –, és a II. emeleti rész lezárásával igen költséghatékonyak voltunk.

Változtatnának-e valamin a következő (tan)évben, mi szerepel majd a legközelebbi munkatervükben, működésükben újként?

Nagyon sok tervünk van! Fontos célunk a „ZÖLD-DÖK” létrehozása és aktív működtetése, amelyben a diákönkormányzat tagjai energiaórként napi szinten ellenőriznék, hogy a termekben le van-e kapcsolva a villany és a mosdókban el van-e zárva a csap. Erre eddig is nagyon figyeltünk, de ennek most felelősei is lennének. Minden osztálynak lenne egy olyan területe az iskolában, amelyért védnökséget vállal: fűszerspirál, gyümölcsfák, madáretető, bogárhotel, virágoskert, kupakgyűjtő szív. Szeretnénk a fűszerkertet további növényekkel gazdagítani, illetve egy magaságásban zöldségpalántákat nevelni. Szeretnénk az esővizet felfogni és locsolásra felhasználni. Legnagyobb tervünk azonban az, hogy szeretnénk megpályázni az Örökös Ökoiskola címet. Egyedül rajtunk múlik, hogy ártunk vagy jobba tesszük világunkat!

Ökoiskolai programjainkat megtekinthetik honlapunkon (www.magocsiskola.hu) és facebook oldalunkon (Hegyháti Általános Iskola, Mágocs).

Hegyháti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Mágocs
Gojákné Sziveri Helga
igazgató, köznevelési szakértő

